

Nota minimabeleid

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	gemeente Heemskerk
Officiële naam regeling	Nota minimabeleid
Citeertitel	Nota minimabeleid
Besloten door	gemeenteraad
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	
Onderwerp	

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Geen.

Grondslagen

1. Wet werk en bijstand

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

1. Geen.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking	Voorstel gemeenteraad
1-1-2005		nieuwe regeling	23-12-2004 De Kennemer, d.d. 12-01-2005	23-12-2004 De Kennemer, d.d. 12-01-2005	Collegevoorstel d.d. 30-11- 2004, nummer 100

Nota minimabeleid

Inhoudsopgave

1. Inleiding

De gemeente Heemskerk treft al lange tijd voorzieningen en maatregelen, die er op zijn gericht huishoudens met een minimum inkomen te ondersteunen. Deze voorzieningen zijn vastgelegd in de Minimanota 1999/2002 en de Verstrekkingengids Bijzondere Bijstand.

Met de invoering van de WWB is het noodzakelijk het bijzondere bijstandsbeleid opnieuw vast te stellen, omdat de mogelijkheid van categoriale bijzondere bijstand nog slechts aan een beperkte groep mensen geboden kan worden.

Er is voor gekozen de 'oude' minimanota en het beleid inzake bijzondere bijstand samen te voegen. De bijzondere bijstand vormt een basis om in te kunnen spelen op incidentele bijzondere kosten. Om zo goed mogelijk in te kunnen spelen op de situatie en omstandigheden waarin minima verkeren, is het belangrijk, waar mogelijk, het beleid af te stemmen op verwante regelingen voor minima. De gemeente probeert daarmee via een integrale aanpak armoede te bestrijden en sociaal isolement te doorbreken.

De Nota Minimabeleid sluit aan op het in de MJP 2004-2008 geformuleerde uitgangspunt "aandacht voor de kwaliteit van de zorg voor onze burgers, in alle aspecten van het bestaan".

Binnen de regio IJmond is in het verleden een gezamenlijk bijzondere bijstandsbeleid tot stand gekomen. Dit beleid is op onderdelen aangepast en geactualiseerd en heeft samen met de Minimanota 1999/2002 als basis gediend voor deze nota. De uitwerking is wederom regionaal afgestemd om de onderlinge verschillen zo klein mogelijk te houden. Lokale besluitvorming en gemeentelijke middelen maken dat het beleid op onderdelen uiteen kan lopen.

Binnen de gemeente heeft naast intern ambtelijk overleg met name een speciaal op het onderwerp toegespitste commissievergadering een belangrijke bijdrage geleverd aan de uitgangspunten voor het beleid. Ook is de nota op 1 november 2004 besproken met het cliëntenplatform.

De Nota Minimabeleid bestaat uit twee delen. In deel 1 wordt in het kort het kader van het minimabeleid besproken en de verschillende onderdelen die hieraan vorm geven. In deel 2 wordt gedetailleerd de bijzondere bijstand beschreven. De bijzondere bijstand vormt in grote mate het fundament van het minimabeleid binnen de gestelde kaders. Naast de weergave van de bijzondere bijstand komt de beschrijving van de collectieve ziektekostenverzekering nog kort ter sprake.

Noot:

Aan het eind van deze nota wordt kort ingegaan op de collectieve ziektekostenverzekering. Ten tijde van het schrijven van deze nota zijn de onderhandelingen hierover nog steeds gaande. Uitgangspunt bij het opstellen van het minimabeleid is binnen de regio steeds geweest dat er een collectieve ziektekostenverzekering wordt afgesloten waarmee voor de doelgroep een goede voorziening ontstaat inzake kosten samenhangend met de gezondheidszorg. Het bijzondere bijstandsbeleid is hier op afgestemd.

In de kadernota WWB is gesteld dat uiterlijk op 31-12-2004 het bijzondere bijstandsbeleid is bijgesteld en opnieuw wordt vastgesteld. Het is nu echter niet mogelijk om het minimabeleid en de collectieve ziektekostenverzekering gelijktijdig vast te stellen. Er is met het minimabeleid zolang mogelijk gewacht om deze besluiten wel te kunnen combineren. Dit moet echter nu worden los gelaten. Vooral nog wordt nu ingezet op het vaststellen van het minimabeleid voor de

vereiste datum, aannemend dat de collectieve ziektekostenverzekering zo spoedig mogelijk ook wordt gerealiseerd.

2. Doelgroep & uitgangspunten

2.1 Algemeen

Met de Wet werk en bijstand (WWB) verstrekt de gemeente een voorziening in de algemene bestaanskosten aan inwoners, die niet zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om bijzondere bijstand te verstrekken als inwoners bijzondere noodzakelijke kosten hebben, die niet uit het inkomen kunnen worden voldaan.

Bijzondere bijstand is echter niet de enige voorziening die inspeelt op de kwetsbare positie waarin de minima zich bevinden. Bij de beleidsvorming is het belangrijk zicht te hebben op de verschillende onderdelen die vormgeven aan het totale minimabeleid en vervolgens deze zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. In het kader van deze nota worden die onderdelen meegenomen waarvan een directe invloed uitgaat op de financiële positie van de burger die wordt geacht te behoren tot de minima, we spreken van behorend tot de doelgroep minima.

De doelgroep minima is als volgt te omschrijven:

Iedere inwoner van de gemeente Heemskerk met een inkomen tot 110% van de voor hem of haar geldende bijstandsnorm.

Voor deze burgers wil de gemeente zoveel mogelijk aandacht besteden voor de kwaliteit van de zorg; in deze nota staan hoofdzakelijk de financiële waarborgen centraal waarmee toegang tot voorzieningen mogelijk wordt gemaakt. De inhoudelijke invulling van de diverse voorzieningen vallen buiten het bestek van deze nota. De gemeente wil het niet gebruik van voorzieningen zoveel mogelijk tegengaan. Het niet-gebruik van voorzieningen komt voor een belangrijk deel voort uit onbekendheid van de mogelijkheden. Wij willen het niet-gebruik van voorzieningen zoveel mogelijk tegengaan om bij te dragen aan de preventie en bestrijding van (stille) armoede en sociale uitsluiting van minima.

Wij proberen door middel van voorlichting in de krant, de Nieuwsbrief en het Huisbezoekproject ouderen zoveel mogelijk mensen te bereiken. Wij willen de voorlichting in de komende periode gaan intensiveren door een systematische voorlichting via persoonlijke benadering en gerichte informatieverstrekking.

Ook trachten wij door het vereenvoudigen van formulieren en procedures de toegankelijkheid van de voorzieningen te vergroten.

Een en ander heeft geleid tot de volgende uitgangspunten voor beleidsvorming:

1. aandacht voor de kwaliteit van de zorg:
In het MJP 2004-2008 is opgenomen dat uitgangspunt van beleid was, is en blijft: Aandacht voor de kwaliteit van o.a. de zorg voor onze burgers, in alle aspecten van het bestaan;
2. het zoveel mogelijk tegengaan van de armoedeval:
De armoedeval houdt in, dat een stijging van het bruto inkomen niet leidt tot een substantiële toename – of zelfs tot een afname – van het besteedbaar inkomen.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in 2001 onderzoek gedaan naar de armoedeval. Het onderzoek laat zien dat de armoedeval - ondanks de gunstige effecten van de invoering van de arbeidskorting en de belastingverlaging in IB 2001 - nog

steeds een belangrijke barrière vormt voor de participatie aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Alleenstaande bijstandsgerechtigden hebben een baan nodig op het niveau van 109 procent wettelijk minimumloon om qua besteedbaar inkomen minimaal quitte te spelen ten opzichte van de uitkering plus aanspraken op inkomensafhankelijke regelingen. Voor paren met kinderen ligt dit 'break-evenpunt' zelfs op 138 procent en voor alleenstaande ouders op 95 procent. Voor de laatstgenoemde categorie geldt echter dat zij voornamelijk is aangewezen op deeltijdwerk, waardoor de situatie in werkelijkheid minder gunstig is dan zij lijkt.

3. de procedures/regels voor de klant zo eenvoudig mogelijk houden;
Op deze wijze moet de toegankelijkheid zo groot mogelijk worden gemaakt; een belangrijk probleem binnen het minimabeleid is het niet gebruik van voorzieningen. Burgers die geen gebruik maken van mogelijkheden die hun geboden worden zorgen dikwijls voor onnodige sociale achterstand.
4. de uitvoeringskosten zo laag mogelijk houden;
Het beschikbare budget moet zoveel mogelijk daadwerkelijk ten goede komen aan de minima.

2.2 Uitgangspunten bijzondere bijstand

Als basis van het minimabeleid wordt uitgegaan van de bijzondere bijstand. De Wet werk en bijstand (WWB) is het sluitstuk van het sociale zekerheidsstelsel. Daarom moet altijd worden nagegaan of toereikende hulp kan worden geboden via een voorziening, die aan de WWB vooraf gaat, een zogenaamde voorliggende voorziening.

Indien iemand bijzondere kosten heeft, die niet uit het norminkomen kunnen worden voldaan, kan hij/zij in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Ook indien de aanvrager een inkomen heeft, dat hoger is dan de voor hem/haar geldende bijstandsnorm, is er bij hogere bijzondere kosten soms toch een vergoeding mogelijk.

Bij het uitwerken van de bijzondere bijstand is uitgegaan van de volgende:

- in principe alleen mogelijk bij incidentele, onvoorziene kosten
- voor te voorziene kosten wordt uitgegaan van het reserveringsbeginsel; indien reservering niet mogelijk is gebleken kan bijstand in de vorm van een lening worden verstrekt
- verstrekking naar draagkracht
- verstrekking vanaf bepaalde drempelwaarde
- vermogensvrijlating gelijk aan periodieke bijstand
- bij verstrekking wordt uitgegaan van de goedkoopste toereikende oplossing; hierbij wordt zoveel mogelijk uitgegaan van landelijke onafhankelijke maatstaven zoals die van het NIBUD etc.
- de kosten moeten in principe aantoonbaar zijn; slechts voor enkele situaties is vergoeding van zogenaamde 'verborgen' kosten mogelijk
- verzoek om bijstand moet in principe aangevraagd worden voordat de kosten daadwerkelijk worden gemaakt

Een aantal uitgangspunten wordt achtereenvolgens kort toegelicht.

Draagkracht

Het deel van het inkomen, dat hoger ligt dan de geldende bijstandsnorm, kan worden aangemerkt als draagkracht en zal in mindering worden gebracht op de verstrekking.

De draagkrachtpercentages zijn in het verleden als volgt vastgesteld:

Hoogte van het inkomen	Draagkracht
------------------------	-------------

Tot 110% van de geldende bijstandsnorm	Geen draagkracht.
Tussen 110 en 150% van de geldende bijstandsnorm	25% van het meerdere.
Meer dan 150% van de geldende bijstandsnorm	50% van het meerdere.

Door de geleidelijke schaal van opbouw van draagkracht, is dit een goed instrument om de armoedeval te beperken.

Drempelbedrag

Naast de draagkracht kan de gemeente ook rekening houden met een drempelbedrag (artikel 35, lid 2, WWB). Een drempelbedrag is een bedrag, waar beneden men geen bijstand ontvangt. Overschrijdt men de drempel, dan worden de volledige kosten vergoed.

In de nota Minimabeleid van april 1997 is het drempelbedrag afgeschaft. Wel is toen een administratieve drempel ingevoerd. Dit administratieve drempelbedrag is in de Minimumnota 1999/2002 afgeschaft, omdat het leidde tot rechtsongelijkheid. Immers, kwamen de kosten boven de drempel dan werden de kosten volledig vergoed, bleven de kosten daaronder, dan werd niets vergoed.

Om te voorkomen dat de uitvoeringskosten relatief hoog zijn ten opzichte van de te vergoeden kosten, willen wij weer een drempelbedrag invoeren. De WWB geeft de mogelijkheid om een drempelbedrag van maximaal € 107,- vast te stellen. Uitgaande van de beleidsuitgangspunten om aandacht te hebben voor de kwaliteit van de zorg en de uitvoeringskosten zo laag mogelijk te houden vinden wij een drempelbedrag van € 25,- reëel. Een hoger drempelbedrag zou naar onze mening een te groot beslag leggen op de draagkracht van de minima. Bij overschrijding van het drempelbedrag zullen de totale kosten worden vergoed.

Indien de totale kosten van bijzondere bijstand op jaarbasis onder het administratieve drempelbedrag van € 25,- blijven, zal geen bijzondere bijstand worden verstrekt. Cliënten moeten wel de mogelijkheid krijgen om verschillende kosten gedurende het jaar op te sparen en vervolgens voor de gezamenlijke kosten bijzondere bijstand aan te kunnen vragen.

Vermogensvrijlating

De vermogensvrijlating betreft een vrijlating van een klein deel van het vermogen van de klant. Dit kan het vermogen in spaargeld betreffen, maar ook het vermogen in bezittingen als antiek of kunstwerken. De vermogensvrijlating voor het verstrekken van algemene bijstand is wettelijk voorgeschreven in artikel 34 WWB. Deze vermogensvrijlating is niet verplicht van toepassing op de bijzondere bijstand. De gemeente kan ervoor kiezen de vermogensvrijlating voor de bijzondere bijstand hoger dan wel lager dan de vermogensvrijlating voor de algemene bijstand vast te stellen. Omdat wij van mening zijn dat de voorwaarden voor bijstandverlening voor de ene vorm van bijstand (algemeen) niet anders mogen zijn dan die voor de andere vorm van bijstand (bijstand) stellen wij voor de vermogensvrijlating voor beide vormen van bijstand gelijk te houden. Dit houdt in, dat er voor het verstrekken van bijzondere bijstand geen andere vermogensvoorwaarden gelden dan voor het verstrekken van algemene bijstand.

3. Ontwikkeling in bijzondere bijstand: afschaffen categoriale bijstand

Belangrijkste ontwikkeling die heeft geleid tot het herijken van het beleid is de invoering van de WWB.

De WWB kent nog slechts een beperkte mogelijkheid van categoriale bijzondere bijstand. Categoriale bijstand is mogelijk voor mensen van 65 jaar en ouder, chronisch zieken en gehandicapten en voor een collectieve ziektekostenverzekering.

De motivering van de wetgever om categoriale bijstand nog slechts beperkt toe te staan is:

- algemeen inkomensbeleid is voorbehouden aan de rijksoverheid;

- er dient een toetsing plaats te vinden op de noodzaak van de kosten en de noodzaak van de vergoeding;
- categoriale verstrekkingen dragen bij aan de zogenaamde armoedeval.

Wij willen echter niet zonder meer hier mee besluiten dat de voorheen middels categoriale regeling verstrekte bijstand komt te vervallen. Per onderdeel wordt kort uiteengezet op welke wijze de gemeente hier nu op in wil spelen. Waar nog toegestaan, wordt de verstrekking van categoriale bijstand in nieuwe vorm voortgezet, bij overige categorieën wordt gekozen voor een zogenaamde 'laagdrempelige individuele benadering'.

Deelname aan maatschappelijke activiteiten

In het verleden werd categoriale bijzondere bijstand verstrekt voor sociale, culturele en recreatieve activiteiten. Binnen de WWB is een categoriale verstrekking van bijzondere bijstand voor deze kosten niet meer mogelijk. Aangezien de gemeente voor de deelname aan maatschappelijke activiteiten geen onderscheid wenst te maken tussen jongeren (jonger dan 65 jaar) en ouderen (65 jaar en ouder) is gekozen voor een tussenvorm. Daarbij wordt aangesloten bij de beleidsuitgangspunten om de aanvraag voor de cliënt eenvoudig en de uitvoeringskosten voor de gemeente laag te houden.

Doorgaans ontstaat door het ontbreken van sociaal en economisch perspectief de neiging tot sociaal isolement. Met een tegemoetkoming in de kosten voor maatschappelijke activiteiten kan dit worden voorkomen of doorbroken. Daarmee wordt aangesloten bij het beleidsuitgangspunt om aandacht te hebben voor de kwaliteit van de zorg.

Onder maatschappelijke activiteiten verstaan wij sociale, culturele en recreatieve activiteiten.

Duurzame gebruiksgoederen

Onder de Abw werd categoriale bijzondere bijstand verstrekt voor de aanschaf, vervanging en/of reparatie van duurzame gebruiksgoederen. Binnen de WWB is het niet meer mogelijk om hiervoor categoriale bijzondere bijstand te verstrekken.

De aanschaf, vervanging of reparatie van duurzame gebruiksgoederen betreft veelal hoge uitgaven, die iedereen vroeg of laat krijgt. De gemiddelde levensduur van duurzame gebruiksgoederen is vijf tot tien jaar. Hoewel de WWB (en voorheen ook de Abw) voorschrijft voor deze posten te reserveren, blijkt dit in de praktijk niet of nauwelijks haalbaar te zijn. Een alternatief kan zijn om een lening af te sluiten, maar de aflossing van een lening tast de reserveringsruimte binnen de uitkering weer aan. Met een tegemoetkoming in de kosten van duurzame gebruiksgoederen kunnen wij deze vicieuze cirkel doorbreken. Hiermee wordt aangesloten bij de beleidsuitgangspunten om de aanvraag voor de cliënt eenvoudig en de uitvoeringskosten voor de gemeente laag te houden.

Indirecte schoolkosten

Bij indirecte schoolkosten kan worden gedacht aan ouderbijdrage, schoolreis, activiteiten, schooltas, schrijfmiddelen, leermiddelen, fiets etc. In beginsel worden deze kosten vanuit de WWB niet vergoed. Er is namelijk een voorliggende voorziening, te weten de Wet tegemoetkoming studiekosten (WTS).

In het verleden werd categoriale bijstand verstrekt voor indirecte schoolkosten voor kinderen op het basisonderwijs. In de praktijk blijken de indirecte schoolkosten voor kinderen op het voortgezet (kinderen in de leeftijd tot 18 jaar) hoger dan de kosten voor kinderen op het basisonderwijs.

Binnen de WWB is het niet meer mogelijk voor deze kosten categoriale bijzondere bijstand te verstrekken. Aangezien de kosten voor indirecte schoolkosten behoorlijk kunnen oplopen, wil de gemeente bijzondere bijstand verstrekken voor deze kosten. De bijstand zal op individuele basis worden beoordeeld, waarbij wordt gekozen voor een makkelijk toegankelijke vorm. Hierbij wordt aangesloten bij de beleidsuitgangspunten om aandacht te hebben voor de kwaliteit van de zorg,

de procedures voor de klant zo eenvoudig mogelijk te houden en de uitvoeringskosten laag te houden.

Ouderen

De gemeente Heemskerk kent een hoog percentage ouderen. In de komende jaren zal dat percentage naar verwachting nog gaan toenemen. Dit is voor de gemeente – naast de hierboven genoemde beleidsuitgangspunten – reden om gebruik te maken van de mogelijkheid van categoriale bijstand voor deze groep.

Ouderen kunnen van een aantal voorzieningen tegen een kortingstarief gebruik maken. Hierbij kan worden gedacht aan een goedkoper openbaar vervoertarief voor 65+-ers, een gereduceerd tarief voor de OV-Taxi, gratis reisdagen in de trein en de Pas 65. Extra kosten waar ouderen voor komen te staan betreffen met name ziektekosten, stookkosten en klusjes in en om de woning. De ziektekosten zullen worden meegenomen in de collectieve ziektekostenverzekering. Voor de extra stookkosten i.v.m. het meer in huis verblijven en het over het algemeen iets warmer stoken en de kosten in verband met klusjes in en om de woning willen wij categoriale bijstand verstrekken. Deze categoriale bijzondere bijstand kan worden gecombineerd met die voor de chronisch zieken en gehandicapten, omdat deze kosten ook daar terugkomen.

Chronisch zieken en gehandicapten

In de WWB is het mogelijk voor de groep chronisch zieken en gehandicapten categoriale bijstand te verstrekken. Dit houdt in dat voor een bepaalde groep van personen, zonder maatwerk, wordt bepaald dat zij kosten hebben, waarin de algemene bijstand niet voorziet en die de draagkracht te boven gaan. De kosten moeten verband houden met ziekte of handicap.

Handicaps en chronische ziekten kunnen fysiek, verstandelijk of psychisch van aard zijn. In de literatuur en wetten zijn uiteenlopende definities te vinden van chronische ziekte en handicap. Duur, ernst en verloop zijn vaak punten, die in de definities zijn opgenomen. Als voorbeelden van chronische ziekten kunnen worden genoemd cara, diabetes mellitus, epilepsi, reuma, lever- en darmziekten, spierziekten, migraine, nierziekten, hartafwijkingen, hemofilie, chronische artritis en kanker.

In overleg met andere IJmond-gemeenten wordt voorgesteld om voor de aantoonbare kosten niet over te gaan tot een systeem van categoriale bijstandverstrekking. Argumenten hiervoor zijn:

- het is moeilijk om de doelgroep(en) exact te bepalen en om de doelgroep(en) te combineren met (aannemelijke) extra kosten;
- het gaat om een tijdelijke maatregel. Naar verwachting treedt op 1 januari 2006 (een deel van) de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) in werking. Een groot aantal voorzieningen en kosten voor de doelgroep gaat dan waarschijnlijk onder de werking van de WMO vallen;
- de groep chronisch zieken en gehandicapten kan gebruik maken van de collectieve ziektekostenverzekering, waarmee een groot aantal medische kosten is gedekt;
- een goede en ruimhartige toepassing van de individuele bijstand biedt meer ruimte voor extra inkomensondersteuning in het concrete geval dan een afgepast en ongericht categoriaal bedrag.

De individuele bijzondere bijstand biedt de gemeente de bevoegdheid om de vastgestelde noodzakelijke kosten in verband met chronische ziekte of handicap volledig te compenseren.

Mensen met een chronische ziekte of handicap en ouderen hebben als gevolg van hun omstandigheden vaak meerkosten, die niet of slechts gedeeltelijk door andere regelingen worden vergoed. Het gaat dan vooral om de zogenaamde “verborgen” kosten. Dit zijn kosten voor zaken die zowel voor mensen met een chronische ziekte of handicap als ouderen een kostenpost zijn, maar waarvan de kosten voor mensen die tot deze doelgroep behoren, vaak hoger liggen. Beperkte mobiliteit en/of verminderde energie noodzaken betrokkenen tot het invoeren van hulp van familie, burens, vrienden of andere vrijwilligers. Bij verborgen kosten kan worden gedacht aan:

- hogere telefoon- en portiekosten i.v.m. het regelen van aangelegenheden rondom de ziekte of beperking;
- extra kosten in verband met voedingsmiddelen;
- extra kosten in verband met energieverbruik;
- extra kledingslijtage;
- verhoogde (risico)premies;
- extra kosten in verband met klusjes rondom huis;
- bloemetje mantelzorg;
- lidmaatschapskosten van belangenverenigingen en/of patiëntenorganisaties.

Voorgesteld wordt voor de verborgen wel een categoriaal bedrag te verstrekken. Uit de Handreiking voor de verlening van bijzondere bijstand aan chronisch zieken, gehandicapten en ouderen blijkt, dat een forfaitair bedrag van € 150,-- tot € 250,-- per jaar redelijk is. Dit bedrag sluit aan bij het forfait voor chronisch zieken van de fiscale buitengewone uitgavenaftrek.

4. Aanvullend, vastgesteld beleid

Het minimabeleid kan worden gezien als een verzamelterm voor verschillende (beleids)onderdelen die vanuit verschillende regelgeving en invalshoeken inspelen op verschillende onderwerpen, maar in dit kader gemeen hebben dat zij onder bepaalde omstandigheden een bijdrage leveren aan de leefomstandigheden van de minima. Diverse onderdelen zijn reeds vastgesteld in nota's zoals de kadernota WWB, het reïntegratiebeleidsplan en kwijtscheldingsbeleid.

In deze onderscheiden wij de volgende onderdelen:

1. Langdurigheidstoeslag
2. Premies
3. Kwijtschelding
4. Schuldhulpverlening

De bestaande onderdelen worden kort toegelicht.

Langdurigheidstoeslag

De langdurigheidstoeslag wordt toegekend aan mensen, die langdurig (minimaal 5 jaar) van een minimum inkomen moeten leven en geen uitzicht hebben op uitstroom naar betaalde arbeid. Het doel van de regeling is om het inkomen van die mensen op te trekken naar de bijstandsnorm voor mensen van 65 jaar en ouder.

Hoewel de langdurigheidstoeslag erg weinig ruimte laat voor gemeentelijk beleid, is het uitgangspunt geweest om op een zo ruimhartig mogelijk wijze uitvoering te geven aan deze regeling. Hiermee sluiten wij aan bij het beleidsuitgangspunt aandacht te hebben voor de kwaliteit van de zorg. Het beleid ten aanzien van de langdurigheidstoeslag is medio 2004 vastgesteld.

Premies

Wij willen door het verstrekken van premies mensen stimuleren om zo snel mogelijk weer aan het werk (deeltijd danwel voltijd) te gaan. Ook willen wij hiermee stimuleren, dat mensen, voor wie betaalde arbeid niet tot de mogelijkheden behoort, deel gaan nemen aan sociale activeringstrajecten of vrijwilligerswerk. Hiermee sluiten wij aan bij de beleidsuitgangspunten aandacht te hebben voor de kwaliteit van de zorg en de armoedeval zoveel mogelijk tegen te gaan.

De gemeente kent de volgende premies:

- uitstroompremie, voor duurzame uitstroom naar betaald werk
- deeltijdpremie, voor uitstroom naar deeltijdwerk van minimaal 8 uur per week

- activiteitenpremie, voor activiteiten die noodzakelijk worden geacht vanuit het oogpunt van maatschappelijke activering

Op grond van de WWB is het mogelijk een inkomstenvrijlating te verstrekken gedurende een periode van maximaal zes maanden. Deze vrijlating wordt gegeven als de werkgever de intentie heeft de werknemer na deze periode van zes maanden fulltime aan te nemen.

Kwijtschelding

Het gemeentelijke kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk instrument, waarmee direct de vaste lasten van inwoners kan worden beïnvloed. Vanaf 1 januari 1997 is de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen verruimd door de kwijtscheldingsnorm op te trekken van 95% naar 100% van de bijstandsnorm.

De gemeente Heemskerk voert een actief kwijtscheldingsbeleid. Actief houdt in, dat aanvragers, die reeds gedurende drie jaar of langer voor volledige kwijtschelding in aanmerking zijn gekomen, een verkort aanvraagformulier toegestuurd krijgen. Voor 65+-ers wordt hierop een uitzondering gemaakt. Zij hoeven slechts eenmaal volledige kwijtschelding te ontvangen om voor het verkorte aanvraagformulier in aanmerking te komen. Daarnaast krijgen aanvragers, die in het afgelopen jaar voor volledige kwijtschelding in aanmerking zijn gekomen een standaard aanvraagformulier met uitgebreide toelichting toegezonden.

Overigens zal zo spoedig mogelijk nog worden geëvalueerd of de verkorte procedure voor personen van 65 jaar en ouder een verder vervolg zal krijgen. In de praktijk blijkt, dat er binnen deze groep erg veel wijzigingen voorkomen ten aanzien van o.a. vermogen, waardoor een goede controle vaak niet mogelijk is.

De gemeente onderhoudt een actieve gegevensuitwisseling met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Personen die eenmaal kwijtschelding hebben aangevraagd ontvangen in het volgende jaar automatisch bericht, waarin zij worden gewezen op de mogelijkheid van gelijktijdig kwijtschelding aan te vragen voor zowel de gemeentelijke belastingen als de aanslag Dienst Centrale Omslagheffing.

De consultants van afdeling Sociale Zaken controleren vanaf 1 januari 1999 periodiek of de cliënten uit hun bestand gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid van kwijtschelding.

Schuldhelpverlening

Bij voortdurende bijstandafhankelijkheid of een grote terugval in inkomen is het nauwelijks meer mogelijk zonder hulp van schulden af te komen. De gevolgen van schulden zijn groot. Er is sprake van toenemend maatschappelijk isolement, belemmeringen om aan het werk te gaan en de neiging om de schuld te verkleinen door te werken in het grijze of zwarte circuit.

Met de invoering van de Wettelijke schuldsaneringsregeling natuurlijke personen (WSNP) is het wettelijk mogelijk geworden om aan personen, die hun schulden niet meer kunnen betalen, de mogelijkheid te bieden met een schone lei te beginnen.

Wij kennen reeds geruime tijd een actief schuldsaneringsbeleid. Sinds 1998 behoort schuldhelpverlening tot de structurele taken van de afdeling Sociale Zaken. De laatste jaren zien wij een toename van het aantal aanvragen.

De schuldhelpverleningstrajecten worden uitgevoerd door afdeling Sociale Zaken, Stichting Humanitas en Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Kennemerland.

5. Collectieve ziektekostenverzekering

Enkele jaren geleden is binnen de IJmond onderzoek gedaan naar een collectieve ziektekostenverzekering. Dit heeft niet geleid tot de invoering van een collectieve verzekering. Eén van de oorzaken daarvan was de komst van de WWB, waarin een collectieve ziektekostenverzekering niet meer mogelijk zou zijn.

Het kabinet heeft uiteindelijk toch besloten de collectieve ziektekostenverzekering onder de WWB te laten voortbestaan. Wij hebben daarom – samen met de regiogemeenten – contact gezocht met Zilveren Kruis. Zilveren Kruis is nog steeds de grootste ziektekostenverzekeraar binnen deze regio.

Uitgangspunt hierbij is geweest een verzekering te bieden, waarvan alle inwoners met een minimum inkomen gebruik kunnen maken en die een zo volledig mogelijke dekking biedt. Naast deze kwalitatieve eis, dient de collectieve verzekering de procedures voor de klant zo eenvoudig mogelijk te houden en de uitvoeringskosten voor de gemeente laag te houden. Wij denken met de collectieve aanvullende verzekering van Zilveren Kruis aan deze uitgangspunten te voldoen. De collectieve verzekering biedt een goede dekking tegen ziektekosten en de kosten kunnen door de cliënt rechtstreeks bij Zilveren Kruis worden gedeclareerd.

Wij hebben ervoor gekozen de collectieve ziektekostenverzekering open te stellen voor alle inwoners van Heemskerk met een inkomen van 120% van het minimumloon. Dit wijkt af van het voor de bijzondere bijstand geldende draagkrachtpercentage. Reden hiervan is dat er bij de bijzondere bijstand wordt gewerkt met een staffelmethode, waarbij een deel van het meerinkomen vanaf 110% van het minimumloon als draagkracht wordt aangemerkt. Omdat dit bij de collectieve ziektekostenverzekering niet mogelijk is, stellen wij voor deze verzekering open te stellen voor iedereen met een inkomen tot 120% van het minimum.

Raadsbesluit d.d. 8 april 2005: collectieve ziektekostenverzekering wordt niet ingevoerd.